

MAKTAB VA MAKTABGACHA TA'LIM SOHASI ISTIQBOLLARI

Ismailova Dildora Abdujabbor qizi

Jizzax davlat pedagogika universiteti Sirtqi bo'lim boshlang'ich ta'lim 2-kurs talabasi.

Annotatsiya: *Ushbu maqolada mamlakatimizda amalga oshirilayotgan ta'lim islohoti, xususan, maktabgacha va boshlang'ich ta'lim istiqbollari, rivoji, erishilayotgan natijalar va pedagog va yosh kadrlar tayyorlash haqida so'z yuritilgan. Ta'limni tashkil qilishda zamonaviy axborot texnologiyalardan foydalanish haqida ayrim mulohazalar bildirilgan.*

Kalit so'zlar: *boshlang'ich talim, islohotlar, o'qitish, STEAM, pedagogika va psixologiya, innovatsiya, axborot texnologiyalari, integratsiya.*

Atoqli ma'rifatparvar bobomiz Abdulla Avloniyning: “Tarbiya biz uchun yo hayot – yo mamot, yo najot – yo halokat, yo saodat – yo falokat masalasidir”- degan so'zlari insoniyat rivojida ta'lim va tarbiyaning naqadar muhim hamda jamiyatimizning ajralmas bo'lagi ekanligidan dalolat beradi.

Bugungi axborotlashgan hamda tezkorlik bilan rivojlanishda davom etayotgan xalqimiz ongiga ijobiy ta'sir o'tkazishning eng samarali usullaridan biri bu ta'limga, shu bilan bir qatorda tarbiyaga e'tibor qaratishimizdir.

Keyingi yillarda masalaga mana shunday yondashuv bizning ushbu sohadagi faoliyatimiz mezoniga aylandi. Chindan ham, agar biz ta'limni o'zgartirsak, ta'lim insonni o'zgartiradi. Inson o'zgarsa – butun jamiyatimiz o'zgaradi”.

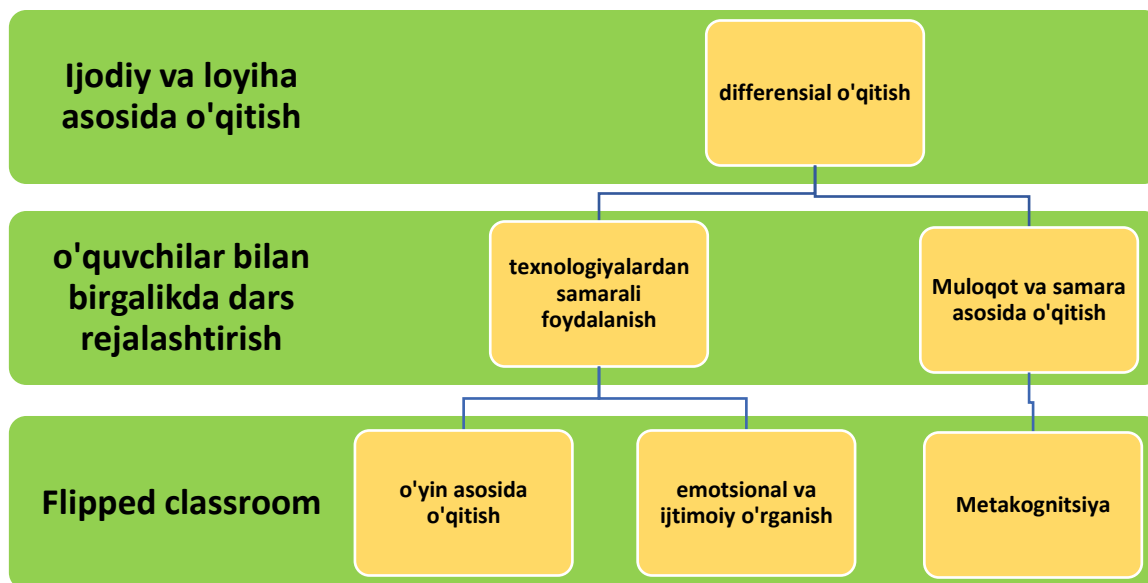
Darhaqiqat, ta'lim tizimida amalga oshirilayotgan islohotlar O'zbekistonda Uchinchi Renessansga poydevor bo'ladi. Shu sababli hozirda mamlakatimizda uzluksiz ta'limni takomillashtirish, farzandlarimizni har tomonlama barkamol insonlar etib tarbiyalash, yuqori malakali pedagog kadrlar tayyorlashni tubdan yaxshilashga alohida e'tibor qaratilmoqda.

Boshlang'ich ta'limda yangicha yondashuvlar - bu o'quvchilarga yanada samarali bilim va ko'nikmalar berish, ularning ijodiy va tanqidiy fikrlashini rivojlantirish, shuningdek, ta'lim jarayonini qiziqarli va yanada samarali qilishni

maqsad qilgan ta'lim strategiyalari hamda metodlari. Yangi yondashuvlardan ba'zilari quyidagilardan iborat:

Bu kabi yangi yondashuvlar o'quvchilarning barcha tomonlama rivojlanishiga yordam beradi, ularni mustaqil va ijodiy fikrlaydigan, hamkorlikda ishlashga qodir shaxslar sifatida shakllantirishga ko'maklashadi. Boshlang'ich ta'limda ana shunday inovatsion metodlarni qo'llash o'quvchilarni kelajakdagi o'quv va hayotiy faoliyatlarga puxta tayyorlaydi.

Boshlang'ich ta'limning istiqbollari, ya'ni kelajakdagi yo'nalishlari o'quv tarbiya jarayonining zamonaviy ehtiyojlar va global trendlar asosida rivojlanishiga bog'liqdir. Bu borada quyidagi istiqbollari muhim ahamiyat kasb etadi:

1. Texnologik rivojlanish: Zamonaviy texnologik vositalar va dasturiy ta'minotlarni ta'lim jarayoniga integratsiya qilish orqali o'quvchilar uchun ko'proq interaktiv va moslashuvchan ta'lim muhitini yaratish.

2. Ta'lim dasturlarining globalizatsiyasi: Xalqaro standartlar va dasturlarni o'zlashtirish, shuningdek, turli tillarni o'qitish va xalqaro madaniyatlarni tanishtirish orqali o'quvchilarni global fuqarolarga aylantirish.

3. Mehnat bozori bilan uyg'unlashuv: O'quvchilar faoliyati kelajakdagi mehnat bozori talablariga mos keladigan qilib shakllantirish, masalan, dasturlash asoslari va texnologik fikrlashni o'rgatish.

4. Shaxsiy va ijtimoiy ko'nikmalarga E'tiborni kuchaytirish: O'quvchilarning ijtimoiy va emotsional ko'nikmalarini, shu jumladan hamkorlik, muloqat va muammo hal qilish bo'yicha mahoratlarini rivojlantirish.

5. O'quvchilarning individual xususiyatlarini hisobga olish: Ta'lim jarayonini shaxsiylashtirish, har bir o'quvchining qobiliyatlari va ehtiyojlariga ko'proq e'tibor qaratish.

6. Pedagoglar malakasini oshirish: O'qituvchilar uchun doimiy ravishda kasbiy rivojlanish imkoniyatlarini taqdim etish va ularni zamonaviy ta'lim uslublari bilan tanishtirish.

7. Jismoniy tarbiya va sog'liqni saqlash dasturlarini kuchaytirish: O'quvchilarni faol jismoniy mashqlar qilishga rag'batlantirish va sog'lom turmush tarzini targ'ib qilish.

8. Innovatsion ta'lim metodlarini qo'llash: Masalan, flipped classroom (aylantirilgan sinf), game-based learning (o'yin-asosidagi o'qitish) va co-teaching (birgalikda o'qitish) kabi usullardan foydalanish.

9. Ta'lim muhitini xilma-xillantirish: O'quvchilarga ta'lim olishning turli usullarini taqdim etish, masalan masofaviy ta'lim va onlayn kurslar.

10. Jamiyat bilan hamkorlikni kuchaytirish: Maktab va mahalliy hamjamiyat o'rtasidagi o'zaro hamkorlikni mustahkamlash va o'quvchilarni jamiyat hayotiga jalb qilish.

Ushbu istiqbollarda O'zbekiston kabi ko'plab mamlakatlarda ta'lim sohasidagi rivojlanishning asosiy yo'nalishlaridan biri bo'lib hisoblanadi va jamiyatning kelajakdagi farovonligi va rivojlanishida muhim o'rin tutadi. Boshlang'ich ta'lim hozirgi va kelajak avlodlarning iqtisodiy, madaniy va ijtimoiy hayotdagi muvaffaqiyatlariga poydevor qo'yadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. SH. M. Mirziyoyev. Yangi O'zbekiston strategiyasi.
2. Shavkat Mirziyoyev. "Buyuk kelajagimizni mard va oliyjanob xalqimiz bilan quraylik". Toshkent. "O'zbekiston". 2017. F.Xaliqov, N. Isakulova. "Umumiy pedagogika".
3. R. Mavlonova, N. Rahmonqulova. "Boshlang'ich ta'limda pedagogika, innovatsiya, integratsiya".
4. "G'afur G'ulom nomidagi nashriyot- matbaa ijodiy uyi". Toshkent-2013.
5. A'zam Xoliqov. "Pedagogik mahorat". "Tafakkur bo'stoni". Toshkent-2011.